

HET AARDMANNETJE.

ER was eens een rijke koning, die drie dochters had. De prinsessen hielden ervan, elke dag in de tuin van het koninklijk slot te wandelen, want het was een prachtige tuin.

De koning was een liefhebber van mooie vruchtboomen; in de lente bloeiden die zoo heerlijk, en in de herfst hingen ze zoo vol met de sappigste vruchten, als nergens anders op de wereld. De mooiste van al die boomen was een appelboom, die prachtige roode appels droeg; en de koning was daar zoo op gesteld, dat hij ieder, die er een appel af zou plukken, honderd voet onder de aarde verwenschte. En als een koning die tooveren kan, iemand verwenscht, dan gebeurt dat ook.

Toen het herfst werd, kregen alle appels in de tuin een kleurtje, maar de appels van die eene boom werden zoo rood als bloed. De drie prinsessen gingen er alle dagen naar kijken; ze hoopten zoo dat er door de wind een afgevalen zou zijn, maar iedere dag werd het een teleurstelling, want ze zaten er nog allemaal aan. En de boom was zoo vol beladen met die prachappels, dat de takken tot op de grond bogen, en dat was maar goed ook, want anders waren ze zeker gebroken van de vracht.

Het jongste zusje kreeg zoo'n vreeselijke trek om een appel te snoepen, dat ze er niet afblijven kon. De oudere zusters smeekten haar om het toch niet te doen: ze wist immers welke straf er op stond! Maar het jongste zusje zei: „wel nee, onze vader houdt veel te veel van ons om ons in de grond weg te tooveren; ik geloof dat hij het alleen maar gezegd heeft om vreemde menschen van de appels af te houden.” Meteen plukte het meisje een mooie dikke appel en hapte er in, en de appel was zoo lekker, dat ze tegen

Plukte ze een mooie dikke appel.

haar zusjes zei: „proef jullie ook eens gauw hoe heerlijk die is, ik heb nog nooit zoo iets lekkers geproefd.” Dat lieten de zusjes zich geen twee keer zeggen, zij namen ieder ook een flinke hap en meteen verdwenen ze alle drie zoo diep onder de aarde, dat niemand ze ooit meer had kunnen opgraven, al hadden de menschen geweten wat er gebeurd was. Maar er was zelfs niemand bij geweest, die het gezien had.

Toen het middag was geworden, werd het etenstijd; de koning wilde zijn dochters gaan roepen, maar hij zag ze nergens. Hij zocht in alle hoeken van de tuin en vond ze niet; toen doorzocht hij het heele slot van de zolders tot de kelders, maar vond ze ook niet. Hij werd zoo ongerust en bedroefd, dat hij boodschappers door het heele land rondstuurde, die aan iedereen bekend moesten maken dat de prinsessen verdwenen waren, en wie ze terug bracht, die zou tot belooning met een van de dochters mogen trouwen.

Natuurlijk gingen bijna alle jonge mannen van het land ijverig aan het zoeken, door velden en bosschen, want alle menschen hielden veel van de drie prinsesjes die er zoo lief uitzagen en zoo vriendelijk tegen iedereen waren.

Zoo waren er ook drie jonge jagers op uit gegaan. Nadat ze zoowat een week gezocht hadden, kwamen ze in een onbekende streek bij een groot kasteel. De poort stond open. De broers gingen er binnen en kwamen in verschillende prachtige kamers. In één daarvan was een tafel gedekt; er stonden schotels met allerlei heerlijke spijzen te dampen, maar wie daarvan eten moesten, begrepen ze niet, want in het heele slot was geen mensch te hooren of te zien. Ze wachtten een poos, maar er kwam niemand; ze bleven wachten, wel een halve dag lang. Maar het eten in de schotels bleef warm, want aldoor steeg er damp uit op. Eindelijk werden ze zoo hongerig, dat ze niet laten konden om maar toe te tasten. Het smaakte hun best en ze besloten op het slot te blijven wonen. Maar ze wilden toch niet ophouden met naar de prinsessen te zoeken, dus spraken ze af dat één van hen in het kasteel zou blijven en de beide anderen zouden gaan zoeken. Ze zouden er om loten, wie thuis zou blijven. Zoo gezegd, zoo gedaan, en het lot van thuisblijven viel op de oudste van de drie.

De volgende morgen trokken dus de twee jongere broers er op uit, om verder te zoeken, en de oudste moest thuis blijven. Tegen de middag zag hij een heel klein mannetje de slotpoort binnenstappen; het manneke liep naar hem toe en vroeg of hij niet een klein stukje brood voor hem had. De jager nam een van de brooden die hij in het slot gevonden had, sneed er een stuk van af en wilde dat aan het manneke geven, maar toen hij het aanreikte, pakte het dwergje het niet goed aan, zoodat het op de grond viel. „Wil u het niet even voor me oprapen?” vroeg het mannetje, maar toen de jager dit deed, greep het manneke een stok, pakte de jager bij zijn haren en ranselde hem zoo af, dat de jager heelemaal ontdaan was en er niets tegen kon doen.

De volgende dag moest de tweede thuisblijven, maar die verging het niets beter. Toen de anderen 's avonds terug waren gekomen en de oudste vroeg: „Wel, hoe is 't je vandaag gegaan?” antwoordde hij die thuisgebleven was, bedrukt: „Het is mij heel slecht gegaan,” en hij vertoonde al de blauwe plekken van de stokslagen die het mannetje hem gegeven had. Nu bekende de oudste dat het hem gisteren even treurig gegaan was, en ze klaagden elkaar hun nood, maar aan de jongste vertelden ze niets hiervan, want ze hielden niet van hem en noemden hem altijd „domme Hans”, omdat hij een beetje onnoozel uit zijn oogen keek en niet met de anderen meedeed als ze allerlei streken uithaalden.

De derde dag bleef de jongste thuis. Weer kwam het kleine manneke aangelopen en weer vroeg hij om een stukje brood; toen de jager het hem geven wilde, liet hij het weer vallen en vroeg, evenals aan de anderen, ook weer of de jager het voor hem op wilde rapen. Maar deze antwoordde: „wat! kan je dat stukje brood zelf niet oprapen? als je die kleine moeite niet ervoor over hebt om je brood te verdienen, dan ben je ook niet waard dat je het te eten krijgt.”

Toen werd het mannetje boos en zei dat de ander het op moest rapen. Maar de jager vond dat al te ondankbaar en te brutaal, hij pakte het dwergje beet en gaf het een flink pak slaag. Toen begon het manneke te schreeuwen en riep: „hou toch op, hou toch op, dan zal ik je zeggen waar de prinsessen zijn!”

Dadelijk hield de jager op met slaan, en het dwergje vertelde toen dat hij een aardmannetje was, er waren er wel meer dan duizend onder de grond, en als de jager met hem mee wilde gaan, zou hij hem wijzen waar de koningsdochtertjes waren.

Toen toonde het aardmannetje hem een diepe put, waar geen water in was. Ook vertelde

het dwergje hem, dat zijn broers niet van hem hielden en het niet eerlijk met hem meenden; wanneer hij de koningsdochters verlossen wilde, moest hij het alleen doen. De beide andere broers wilden ook wel graag met een dochter van de koning trouwen, maar ze hadden er geen moeite of gevaar voor over. Hij moest dan een groote mand nemen, en er in gaan zitten met zijn hartsvanger, het korte zwaard dat hij als jager altijd bij zich had, en ook met een bel, en zoo zich in de mand naar beneden laten zakken. Daar beneden zou hij drie kamers vinden; in iedere kamer zou hij een van de koningsdochters zien zitten, met een draak op haar schoot, een monster met veel koppen, en dan moest hij al die koppen afslaan. Toen het aardmannetje dat alles gezegd had, verdween hij ineens, zonder dat de jager wist waar hij gebleven was. Tegen het vallen van den avond kwamen de beide oudere broers thuis en vroegen hem hoe hij het die dag gehad had. „O, tot nog toe heel goed,” antwoordde de jongste. Hij had niemand gezien, zeide hij; alleen 's middags was er een klein mannetje gekomen, dat om een stukje brood gevraagd had, dat had hij gegeven, maar

Toen begon het manneke te schreeuwen.

het mannetje had het laten vallen en gevraagd om het voor hem op te rapen; dat had hij niet willen doen en toen was het mannetje boos geworden en begonnen te schelden; daarom had hij het mannetje een pak slaag gegeven, en toen had de ander verteld waar de prinsessen waren. De beide broers waren zoo nijdig dat die domme Hans het zooveel beter getroffen had dan zij, dat ze er geel en groen van werden.

De volgende morgen gingen ze gezamenlijk naar de put en gingen loten wie het eerst in de mand zou gaan zitten; weer viel het lot op de oudste. Toen hij er in zat, met de bel bij zich, zei hij tegen de anderen: „Zoodra ik schel, moet je me vlug naar boven trekken.” Dat zouden ze doen. Maar hij was nog niet op de bodem gekomen, of hij begon met de bel te luiden, en de broers trokken hem omhoog. Toen ging de tweede in de mand zitten, maar die was niet flinker dan de oudste en schelde ook al voordat hij nog op de bodem was neergedaald.

Nu kwam de beurt aan de jongste, die zich heelemaal tot op de bodem liet zakken en daar uit de mand stapte. Hij nam zijn zwaard en liep een gang door. Daar zag hij een deur. Hij legde zijn oor er tegen en hoorde een luid gesnork; dat kon niet anders zijn dan van de draak. Voorzichtig deed hij de deur open, en waarlijk: daar zat één van de koningsdochters, en op haar schoot lagen de negen drakenkoppen. Vlug als de wind nam hij zijn zwaard en in een oogenblik had hij de negen drakenkoppen afgeslagen. Het monster was dood. Het arme prinsesje was zoo blij verrast, dat ze opsprong en haar redder om de hals viel en hartelijk kuste. Toen nam ze de gouden keten die om haar hals hing, en deed die om de hals van haar redder.

Daarna ging hij de tweede kamer binnen, waar de tweede koningsdochter zat met een

draak met zeven koppen op haar schoot; hij verloste deze prinses op dezelfde wijze. Ten slotte kwam de beurt aan het jongste prinsesje, dat bewaakt werd door een draak met vier koppen, maar ook deze draak werd door de wakkere jongen overwonnen. De prinsesjes waren zoo gelukkig dat ze van deze vreeselijke draken verlost waren, dat ze niet wisten hoe ze haar redder genoeg danken konden.

Maar nu moesten ze uit hun gevangenis weer naar hun vader terug. Daar wist de jonge man wel raad op. Hij luidde zoo hard met de bel, dat ze het boven wel hooren moesten. Beurt om beurt zette hij een van de prinsessen in de mand, en zoo werden ze allen naar boven getrokken. Maar toen eindelijk de beurt aan hem zelf kwam, schoot hem ineens de waarschuwing van het aardmannetje te binnen, dat zijn broers het niet goed met hem meenden. Dus nam hij een groote steen die daar lag, en legde die in de mand. De broers begonnen op te trekken, maar toen de mand zoowat op de halve hoogte was, sneden de valsche broers boven het touw door, zoodat de mand met de steen omlaag stortte.

„Nu zal hij wel dood zijn,” dachten de beide jagers. Zonder zich verder om hem te bekommeren, trokken ze met de prinsessen op weg naar het koninklijk slot; zij lieten de meisjes beloven dat ze aan hun vader zeggen zouden dat zij beiden ze verlost hadden, en toen ze bij de koning kwamen, verlangden de jagers dat hij zijn belofte zou houden en dat hij hun elk een der dochters tot vrouw zou geven.

Intusschen liep de jongste broer heel bedroefd beneden in de kamers rond. Hoe moest hij daar uit komen? Zou hij daar van honger moeten sterven? Terwijl hij daarover tobde, zag hij aan de wand een fluit hangen.

„Waar zou die fluit wel voor dienen?” dacht hij; „op een fluit speel je alleen als je

Was de kamer vol kabouters.

schik hebt, maar hoe kan hier in de onderwereld iemand plezier hebben om op een fluit te spelen?"

Ook bekeek hij de afgehakte drakenkoppen en zei bij zichzelf: „jullie kunnen me ook niet helpen.” Toen ging hij uit radeloosheid heen en weer loopen, al maar heen en weer, totdat de vloer er van uitgesleten raakte en zoo glad er van werd als een spiegel. Maar terwijl hij zoo liep, kwam hij op andere gedachten. Het was hier onder wel akelig, maar waarom zou hij zichzelf niet een beetje opvroolijken? Dus nam hij de fluit van de muur en ging er een deuntje op blazen.

Plotseling kwamen er een heeleboel aardmannetjes aangehuppeld, en bij elke toon die hij blies, kwam er een bij, en toen het heele liedje uit was, was de kamer vol kabouters. Die vroegen allemaal wat hij wenschte. Hij zeide dat hij maar liefst weer boven op de aarde was, waar de zon scheen, en nauwelijks had hij dat gezegd, of ieder aardmannetje pakte een van de haren van zijn hoofd beet, en zoo trokken ze hem met hun allen zonder moeite omhoog, klommen tegen de wanden van de put op en zetten hem boven op de aarde neer. De aardmannetjes verdwenen aanstonds in de put, en

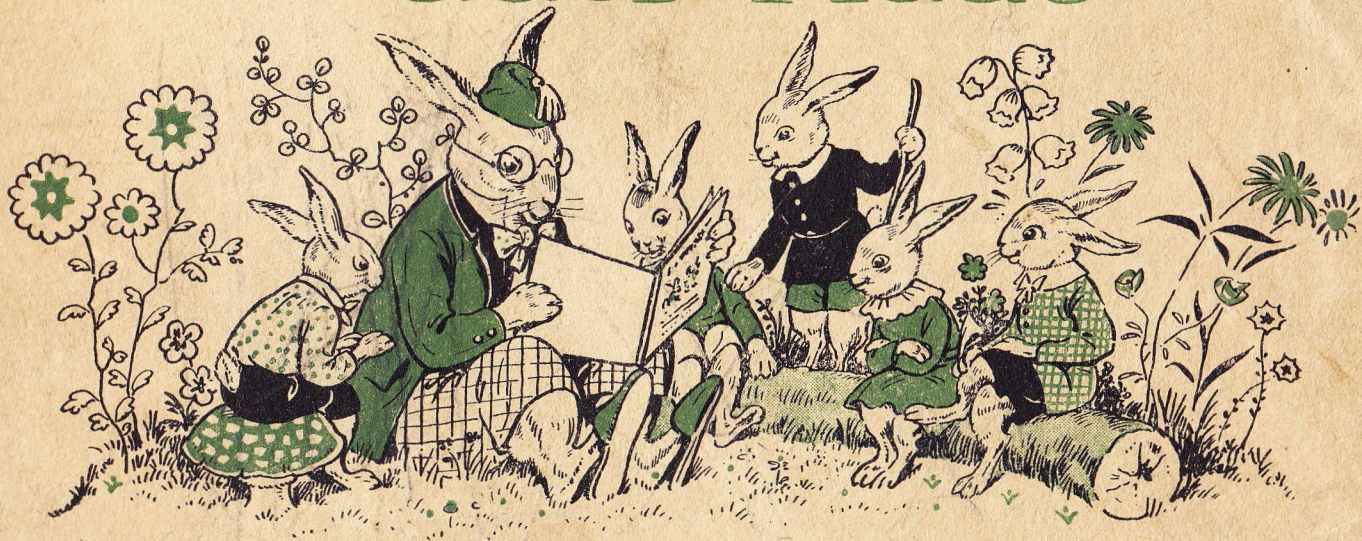
de jager, die zooveel tijd verloren had daar beneden, haastte zich zoo vlug hij kon naar het slot van de koning. Toen hij daar aankwam, zou juist de bruiloft gehouden worden. Snel rende hij de gangen van het slot door, tot hij aan de zaal kwam waar de koning met de prinsessen was. Toen de prinsessen hem zoo plotseling zagen binnen komen, werden ze zoo ontroerd dat ze flauw vielen. De koning, die dacht dat de jager zijn dochters kwaad had gedaan, werd boos en gaf dadelijk aan zijn soldaten bevel om hem in de gevangenis op te sluiten.

Maar de prinsessen kwamen spoedig weer bij, en toen ze van hun vader hoorden wat er gebeurd was, smeekten ze om de gevangene toch weer los te laten. Verbaasd vroeg de koning waarom ze dat wenschten, want die brutale indringer had hen toch bijna dood laten schrikken, maar ze antwoordden dat ze hem dat niet vertellen mochten.

„Vertel het dan aan de haard,” zei de vader, en hij liet zijn dochters alleen. Maar terwijl hij buiten stond, legde hij zijn oor aan het sleutelgat en hoorde zoo het heele verhaal. En toen werden natuurlijk die gemeene broers streng gestraft, en zijn jongste dochttertje mocht met haar redder trouwen.

Toen trok hij twee glazen muiltjes aan
En schopte tegen een steen;
Toen braken ze meteen.
Dat maakte toch zoo'n raar geluid,
En daarmee was het sprookje uit.

Sprookjesboeken van Vader Haas

NAVERTELD DOOR FELIX ORTT MET PRENTJES VAN JAN WIEGMAN

TWEEDE BOEKJE

UITGAVE VAN J. A. HAAS & ZOON
AZIJNFABRIKANTEN ~ ~ ~ HAARLEM

Sprookjesboeken van Vader Haas

TWEEDE BOEKJE

Sprookjes van Grimm, voor de kleintjes naverteld

DOOR

FELIX ORTT